

פרוטוקול מס' 83

מישיבת ועדת הכנסת
מיום ג', כ"ט בטבת תשל"א - 26.1.71, בשעה 8.30

נ כ ח ו :

חברי הוועדה:

י. ישעיהו - היו"ר
א. אנקוריון
ר. ארזי
י. בדר (במקום חה"כ צימרמן)
מ. ביבי
מ. ברעם
י. גולן
ש.י. גרוס
ז. המר
א. הראל
א. זילברברג
מ. זר
א. חביבי
א. עופר
א. רזיאל-נאור
רפאל

מוזמנים:

ח. ליאור - מזכיר הכנסת
ש. גוברמן - יועץ משפטי, משרד המשפטים
א. בר-זכאי - משרד המשפטים
י. למברגר - גזברות הכנסת

מזכרת הוועדה: מ. ברפי

נ. רינגלר

רשמה:

- סדר-היום:
- א. קביעת זמן לדיון בנושא: "שיתוף בין משרד החינוך והתרבות לבין ההסתדרות הציונית העולמית להעמקתו ולהרחבתו של החינוך היהודי בגולה" - הצעת חבר-הכנסת י. קורן;
 - ב. קביעת זמן לדיון על סקירת שר האוצר על פעולות משרדו;
 - ג. הצעת חוק שכר חברי-הכנסת (תיקון מס' 7), תשל"א - 1971.

היו"ר י. ישעיהו:

אני פותח את הישיבה.

א. קביעת זמן לדיון בנושא: "שיתוף בין משרד החינוך והתכנות לבין ההסתדרות הציונית העולמית להעמקתו ולהרחבתו של החינוך היהודי בגולה" - הצעת חבר-הכנסת י. קורן

מזכיר הכנסת, מר ליאור, מבקש את ועדת הכנסת לקבוע זמן לדיון במליאת הכנסת על הצעתו של חבר-הכנסת י. קורן בנושא: שיתוף בין משרד החינוך והתכנות לבין ההסתדרות הציונית העולמית להעמקתו ולהרחבתו של החינוך היהודי בגולה. הדיון יתקיים בשבוע הבא.

אני מציע לקבוע שעתיים לדיון.

הוחלט: להקציב שעתיים לדיון בהצעה הנ"ל.

היו"ר י. ישעיהו:

ב. קביעת זמן לדיון על סקירת שר האוצר על פעולות משרדו

כן נתבקשנו על-ידי מזכיר הכנסת לקבוע זמן לדיון על סקירת שר האוצר על פעולות משרדו. סגן שר האוצר ימסור את הסקירה בישיבת הכנסת ביום ב', כ"ז בשבט תשל"א - 22.2.71.

אני מציע לקבוע שעתיים לדיון.

הוחלט: להקציב שעתיים לדיון על סקירת שר האוצר על פעולות משרדו.

היו"ר י. ישעיהו:

ג. הצעת חוק שכר חברי הכנסת (תיקון מס' 7), תשל"א-1971

יושב-ראש ועדת המשנה לענין שכר חברי-הכנסת, חבר-הכנסת ברעם, הגיש לפנינו תיקון הצעת חוק שכר חברי-הכנסת. רשות הדיבור לחבר-הכנסת ברעם.

מ. ברעם: לאחר בירור סוכם שלא נגיש שום חוק הסמכה שיסמין את ועדת הכנסת לדון בשכרם של חברי-הכנסת וכל הכרוך בכך כשם שוועדת הכספים דנה בשכר השרים, אלא נפעל בהתאם לחוק הקיים בתקנון - חוק שכר חברי-הכנסת תש"ט-1949, כי התעוררו חילוקי דעות בקשר לחוק ההסמכה ואנו מבקשים לבטל את חוק ההסמכה.

נוסף לכך הוחלט בוועדת המשנה לענין שכר חברי הכנסת לקבל שלוש ההצעות הבאות המובאות לאישור מליאת ועדת הכנסת, והן:

(א) בסעיף 3 של התקנון - תוספת משפחה - כתוב: "(א) לחבר-הכנסת שהוא בעל משפחה תשולם תוספת משפחה כדלקמן: (1) בעד בן משפחה אחד - תוספת בסך - 15 ל"י לחודש; (2) בעד כל בן-משפחה נוסף - תוספת - 5 ל"י לחודש. (ב) אלה בלבד הם בגדר "בני משפחה" לצורך סעיף זה: בני זוג; ילדים שלא מלאו להם 20 שנה; ילדים שעקב ליקוי גופני או שכלי הם נטולי יכולת לקיים את עצמם."; החלטנו לתקן סעיף זה כך שלחבר-הכנסת תשולם תוספת משפחה כפי שמשלמת לעובד מדינה;

(ב) הוא הדין לגבי תוספת יוקר. בסעיף 3א כתוב: "נוסף על הסכומים האמורים בסעיפים 2 ו-3 ישולם: בעד אשה - 3.64 ל"י; בעד כל ילד: 1.96 ל"י. הסכום הכולל יהווה שכר היסוד ועליו תשולם תוספת יוקר צמודה לאינדקס יוקר המחיה החל על עובדי מדינה."; החלטנו לתקן סעיף זה כך שעל המשכורת לפי סעיף 2 תשולם תוספת יוקר כפי שמשלמת לעובדי המדינה.

מ. ברעם:

(ג) בסעיף 2 - משכורת - כתוב: "(א) לכל חבר הכנסת תשולם משכורת חדשית שתיקבע באחוזים ממשכורת היסוד של חברי הממשלה ותהא צמודה למשכורת זו על-פי אותם אחוזים; (ב) האחוזים לפי סעיף קטן (א) ייקבעו על-ידי החלטת ועדת הכנסת, והוועדה רשאית לקבוע אחוזים שונים למשכורותיהם של יושב-ראש הכנסת, של סגני יושב-ראש הכנסת, של סגני שרים ושל חברי הכנסת האחרים; (ג) על החלטות ועדת הכנסת לפי סעיף זה ימסור יושב-ראש הוועדה הודעה לפני הכנסת וההחלטות יפורסמו ברשומות". בהודעה שהתפרסמה על-ידי ועדת הכנסת הוחלט על משכורת חברי-הכנסת כדלקמן: "שכר היסוד של חבר-הכנסת יהיה 60% משכר היסוד של שר; שכר היסוד של סגן יושב-ראש הכנסת ושל סגן שר יהיה 80% משכר היסוד של שר; שכר היסוד של יושב-ראש הכנסת יהיה כשכר היסוד של ראש הממשלה."; החלטנו שבהתאם לסעיף 2 לחוק שכר חברי-הכנסת, תש"ט-1949, שכר היסוד של חבר-הכנסת יהיה 70% משכר היסוד של שר; וכך: שתחילתה של החלטה זו יהיה מ-1 בינואר 1971.

אני מבקש שוועדת הכנסת תאשר הצעות אלה

כדי שנוכל להגישן למליאת הכנסת.

ש. גוברמן:

רצוני לקבוע כמה עובדות: ברגע שמאמצים את הנוסח שתוספת המשפחה תהיה כפי שהיא משתלמת לעובדי המדינה יש כמה תוצאות לחיוב ולשלילה. (א) "ילד" לגבי חבר-הכנסת פירושו, מי שלא מלאו לו 20 שנה; ואילו לגבי עובדי המדינה - מי שלא מלאו לו 18 שנה; (ב) התוספת שתשולם תהיה רק לגבי חבר-הכנסת ולא לגבי חברת-הכנסת; (ג) עובד המדינה זכאי לקבל תמיכה עבור הורים, מה שחבר-הכנסת אינו מקבל לפי החוק הקיים. יש תמיכה גם להורי האישה וגם להורי עובד המדינה עצמו; (ד) לגבי הילדים עובד המדינה מקבל רק בשביל שלושת הילדים הבכירים ואילו מהילד הרביעי ואילך הוא מקבל מהמוסד לביטוח לאומי. המוסד לביטוח לאומי משלם עבור הילד הרביעי ואילך לכולם, שכירים כעצמאיים. תוספת זו חלה על חבר-הכנסת באשר הוא תושב ואזרח המדינה.

לגבי תוספת היוקר: אין בסעיף זה שום

פרובלמה מיוחדת זולת הנקודה הזאת: ההוראה שאנו מציעים היא שנוסף על המשכורת לפי סעיף 2 תשולם תוספת יוקר כפי שמשתלמת לעובדי המדינה. בסעיף 3א מדובר שמצמידים אל משכורת היסוד תוספת שכר בעד אישה וילד. כיוון שהתוספת המשפחתית איננה נהנית מתוספת יוקר, זהו סכום קבוע נוסף למשכורתו של העובד, זה לא נכנס לסכום של שכר היסוד - זהו השינוי הנובע מקבלת ההצמדה לתשלום תוספת היוקר של עובדי המדינה. התשלום יהיה על שכר היסוד ולא על התוספת המשפחתית.

י. למברגר:

המכסימום הוא עד 700 ל"י של שכר היסוד.

א. עופר:

אני בעד כל ההחלטות, אך מתנגד להצמדה לעובדי המדינה, כי עובדי מדינה ברשות המקומיות מקבלים תוספת משפחה שונה מעובדי מדינה במקומות אחרים.

הצעתי היא: במקום הסעיפים 3 ו-3א יבוא:

3. נוסף על הסכומים האמורים בסעיפים 2 ו-3, תשולם לחברי הכנסת, לפי החלטת ועדת הכנסת, תוספת משפחה ותוספת יוקר לפי המקובל במדינה.

י. רפאל:

אני מוצא לנכון להעיר כמה הערות לפרוטוקול, אם כי אין להן ערך מעשי. אני חושב שהצעת חבר-הכנסת ברעם שאושרה על-ידי ועדת המשנה לשכר חברי הכנסת יש בה הנצחת מדיניות הצביעות לגבי המשכורת של חברי-הכנסת, וכולנו יודעים שיש מדיניות של צביעות, איש מאיתנו אינו סבור אחרת, כי בכל פעם שביקשו להציע הצעת תיקון היו קשיים מוצדקים. אמרו שתוספת שכר לחברי-הכנסת תתפרש רק בצייבור, הנה חברי-הכנסת מתכנסים ומוסיפים לעצמם שכר ותמיד יש תביעות לתוספות בשכר ובעיות של שכר במדינה; לכן העניין נמשך ונדחה ואף פעם לא תוקן שכר חברי-הכנסת. בין כל חוגי מקבלי המשכורת במדינה התקבלו שינויים בשכר, אך לא כן אצל חברי-הכנסת; מכאן עלתה ההצעה להסמיק את ועדת הכנסת אשר היא תדון בשכר חברי-הכנסת במקום הדיון הפומבי בשכר במליאת הכנסת כדי שלא ידונו בכנסת על העלאות קטנות - אך גם הצעה

י. רפאל:

זו מציעים לבטל; במיוחד אינני יכול להביך את ההצעה בנוגע לוותק. צריך שיהיה שכר שווה לכל חברי-הכנסת ושיוסיפו לכולם במידה שווה, אך דמי וותק ייצרו שתי דרגות של חברי-הכנסת, אני חושב שהצעה זו היא בלתי נכונה. ידוע שחברי-הכנסת אינם יכולים להתפרנס ממשכורתם, אלא מאי מחפשים להם הענקות והטבות כתוספת למשכורת. מדוע לא תינתן לחברי-הכנסת משכורת כפי שמגיעה להם ולא הטבות בדרך צדדית; טוענים שחברי-הכנסת חוסכים מדמי האש"ל שהם מקבלים - כיצד אפשר לחסוך? כדי להתגורר במלון יש לשלם, וכך גם בעד ארוחות ונסיעות.

היו"ר י. ישעיהו: אין הטבות צדדיות, כל ההטבות של חברי-הכנסת גלויות לעין.

י. רפאל:

אנו מתקנים עתה את מצב המורים, אינני חושב שחברי-הכנסת פחותי השכלה מהמורים ושעות העבודה של חברי-הכנסת אינן פחותות משעות העבודה של המורים התיכונים. גם למורים יש חופש גדול. אנו מבינים אותם, מדוע שהם לא יבינו אותנו?

הצמדת שכר היסוד של חבר-הכנסת לשכר היסוד של שר היא אבסורדית ואינני רוצה להרחיב את הדיבור על כך. אני הייתי מציע להצמיד את שכר היסוד של חבר-הכנסת לשכר היסוד של מנהל כללי של משרד ממשלתי, או לסגן מנכ"ל. ההצמדה לשכר היסוד של השרים אינה טובה, כי השרים אינם מעוניינים בתוספות בשכר כיוון שיש להם סידורים כאלה שאינם כל כך זקוקים לתוספות.

מה נשאר לחבר-הכנסת היוצא לפנסיה אחרי 20 שנות עבודה? מה נשאר למשפחתו? הם מקבלים 70% ממשכורת חברי-הכנסת, האם זה צודק? יש לחשוב גם על הפנסיונרים שאינם יכולים לעבוד עבודות נוספות. אינני מביך מה המניעים בסיעת המערך, כי כל הזמן דיברנו אחרת. אני חושב שהחלטה זו אינה טובה.

ר. ארזי:

אני מציע שנסתפק בהצעה השלישית - העלאה מ-60% ל-70% ולא נכניס שום שינויים בחוק. אני תומך כרגע בזה שנשנה את ההצמדה. כך הועלו הצעות, במשך כמה דיונים, לבחון את הבעיה: האם צריכה להיות זו הצמדה לשרים, האם צריכה להיקבע משכורת ללא כל קשר עם הצמדה - איזו דרגה מסגימת של משכורת שתהיה בנויה כיצד שתהיה בנויה. נושא זה תובע דיון מפורט וממושך יותר והיות ואיננו ערוכים לדיון הממושך אני מציע שנחליט היום על הקמת ועדה מיוחדת לאו דוקא מחברי ועדת הכנסת שתבדוק את ענין שכר חברי-הכנסת באופן יסודי ואז ממילא יובאו כל התיקונים בחוק שינבעו מתוך ההצעה.

על-מנת לא לדחות את הנושא העומד על הפרק - נקבל את ההחלטה על שכר היסוד של חברי-הכנסת יהיה 70% משכר היסוד של שר ולגבי שאר הדברים נחליט כאשר נבחן במפורט את כל השאלה, כדי שנביא הצעה מגובשת למליאה ולא סעיפים סעיפים. באופן מריטורי אינני מתנגד לשלוש ההצעות.

א. רזיאל-נאור: רצוני להגיב על הנסיון המשונה לפגוע בעיקרון

השוויון בין חברי-הכנסת לחברות הכנסת באשר לתוספת המשפחה שתשולם לחברי-הכנסת. אינני רואה שום הגיון בדבר. אם יש שיבוש בחוק הקיים יש לתקן אותו ולא להנציח אותו. אני מדברת על הענין באופן אובייקטיבי. יכול להיות שתיבחרנה לכנסת חברות שיש להן ילדים קטנים, או שאפילו ממשיכות ללדת. אני מתפלאה כיצד מעלים זאת דרך אגב.

אני בעד אישור ההצעות עליהן החלטנו בוועדת המשנה. זה יהיה שלב א' ואחר-כך נמשיך ונדון גם בנושא שהעליתי בראשית דברי.

א. הראל:

אמרתי דברי בוועדת המשנה ואחזור עליהם בקיצור לפני מליאת הוועדה: הצעתי היא מרחיקת לכת - אני מציע שלא יהיה שום שינוי בשכר השנה; מריטורית יכול אני להסכים להצעות האלה. היום עושה המדינה מאמץ כדי להוריד את רמת החיים. הכנסת נדרשת ותידרש לנאום נגד דרישות שכר שתחרוגנה מאותה מסגרת שקבעה הממשלה. הקשבתי היטב לנאום התקציב ושמעתי מפי אנשי האוצר שהכל תלוי על חוט השערה ואם ייפרץ הסכר יתמוטט כל התקציב. חברי-הכנסת יהיו אלה שיצטרכו להחליט ולהכריע בענין זה וגם לדחות טיעונים וטענות צודקות של קבוצות המבקשות העלאות שכר. אם הכנסת תחליט עתה על העלאת שכר חבריה לא יהיה לכנסת ולחברי-הכנסת התוקף המוסרי לקבוע את הדברים שיחייבו את כל המדינה. אם תתקבל החלטה זו חברי הכנסת לא יצליחו להתווכח עם שום ועד עובדים, כי יצביעו עליהם ויגידו כיצד אתם העליתם את שכרם באופן עקיף על-ידי הצמדה של 70% במקום 60% לשכר היסוד של השרים. אינני אומר שחברי-הכנסת אינם מקופחים ואם היו מקופחים תמיד צריך היה לדאוג לכך מזמן ובעיקר בזמן הרידרוג שהיה ב-1964 בו העלו את כל עובדי המדינה לדרגות גבוהות יותר. מדוע אז לא התעוררו חברי-הכנסת לתקן את העיוות בשכרם? אני מזהיר אתכם מפני הזעקה שתקום בציבור ובעיקר מצד המורים ששום הסברים לא ישכנעו אותם.

אני מציע לדחות היום את כל ההצעות.

י. בדר:

תמיד היתה הטענה שעתה לא הזמן להעלות שכרם של חברי-הכנסת. אי העלאת שכרם של חברי-הכנסת פוגעת בראש וראשונה בפנסיונרים ובאלמנות חברי כנסת די נכבדים מכל הסיעות. בכך שאנו מוסיפים תוספות שונות איננו מגדילים את המשכורת ובעיקר לא את הפנסיה של הפנסיונרים ששיעורה יורד ויורד. תוספת השכר שנקבל על-פי הצעה זו תהיה די קטנה, אך חשובה. לא תמצאו עובד מדינה אחד שלא עלה בדרגה ואף בדרגות, כל זמן שחברי-הכנסת דורכים במקום. אינני אוהב הסתלקות מאחריות משותפת. חובת כל חברי-הוועדה לשאת באחריות משותפת.

לגבי תוספת משפחה: כאשר שמעתי מחבר-הכנסת ברעם שיש כוונה לקבוע את גובה תוספת המשפחה כמו אצל עובדי המדינה הדבר לא נראה לי, אך הבנתי שיש בכך עיקרון. אינני יכול לראות כדבר בריא אם נבדיל בין חבר-הכנסת לחברת-הכנסת. לפי נסיוני רוצה אני להגיד שהמערכה נגד חברות הכנסת היא מערכה מאוד מסוכנת.

חשבתי שצריך לכלול בשכר חברי-הכנסת תוספת ותק וחושב אני שהיה זה רעיון נכון, אך אינני מוכן לפתוח היום מלחמה זו מחדש. אין שום ועד עובדים במדינה שיכול לטעון שאין חבריו מקבלים דמי ותק, אך על גושא זה נדבר אחר-כך.

עלינו לאשר את ההצעה המוצעת.

א. אנקוריון:

החלטה זו בעיני היא כהוראת שעה. ישבה ועדה זמן די רב והגיעה למסקנות והגישה את הצעתה לפני ועדת הכנסת. הצעה זו מעוררת כל מיני השלכות, הדים וויכוחים שאולי לא יהיה קל לעמוד בהם. כהוראת שעה מציע אני שנקבל הצעה זו על כל חלקיה.

אני מעדיף את הנוסח שהציע חבר-הכנסת

עופר.

נוסף להצעה שנאשר את ההצעות אני מציע שנסיים את ועדת המשנה לענין שכר חברי-הכנסת שתמשיך לדון בעיות באופן כללי כדי לפתור את הבעיה שלא בלחץ זמן ולא כהוראת שעה.

כהוראת שעה מציע אני לקבל את ההצעה.

י. גולן:

יש להקים ועדה שתשנה את הבסיס של שכר חברי-הכנסת שינוי מהפכני והדבר יכול להיעשות תוך הידברות יסודית, כי הבסיס הנוכחי איננו צודק.

י. גולן:

הגישה של חבר-הכנסת הראל איננה נכונה, כי אף פעם לא יהיה זמן כזה שיאמרו לנו שזו השעה להעלות שכר. המדינה נתונה תמיד במצב כזה שאיננה יכולה להעלות בשקט שכר של ציבור מסויים מבלי שהציבור יגעש. התגובה לגבי העלאת שכרם של חברי-הכנסת לא היתה שלילית, ייתכן שזהו הזמן המתאים ביותר להעלאה זו. עלינו לקבל עתה כל מה שניתן לקבל. הקביעה של 60% היתה קביעה שרירותית.

אני מציע שנקבל את שלוש ההצעות שהוצעו ונד בנד נקבע איזו ועדה בינסיעתית או בינוועדתית במספר מצומצם של חברי-הכנסת שתעסוק בענייני שכר ותחשוב על בסיס מתאים לשכר חברי-הכנסת כדי שהויכוח לא יחזור מדי פעם בפעם.

מ. ברעם:

ועדת המשנה אינה מציעה שתיבחר ועדה לבחינת משכורתם של חברי-הכנסת ואני לא מציע לעשות זאת. אינני מיעץ שנחליט על ועדה כזאת, כי בכך נגרום שתהיה הרגשה בציבור שמשכורת חברי-הכנסת עומדת כל הזמן על סדר-היום. אינני רוצה שתהיה הרגשה שכל הזמן עומדים לתקן שכרם של חברי-הכנסת.

לא נתקבלה בשום פורום בכנסת כל החלטה על מתן דמי ותק לחברי-הכנסת. אם נרצה להנהיג דמי ותק נוכל להציע הצעת תיקון לחוק. אינני מיעץ לדבר על כך.

חבר-הכנסת זכאי לתוספת משפחה כמו כל העובדים במדינה. חבר-הכנסת אינו רוצה להיות יוצא מן הכלל. אנו רוצים תוספת משפחה כמו כל עובדי המדינה. התעורר ספק בקשר לאפליה בין חבר-הכנסת לבין חברת-הכנסת ואנו נתקן זאת; כך נתקן את גיל הילדים שהם בגדר "בני משפחה" לענין תוספת המשפחה מ-20 שנה ל-18 שנה כנהוג אצל עובדי המדינה.

מדוע מציעים אנו תיקון לגבי תוספת היוקר? -

אם לא נכתוב זאת במפורש, אנו צמודים למשכורת של חברי הממשלה. כל זמן שחבר-הכנסת בדר לא יחליט להעניק לחברי הממשלה תוספת יוקר אנו לא יכולים להחליט זאת לגבי חברי-הכנסת. כולם חושבים זאת לדבר מוזר: בכל שינוי במערכת השכר אנו קשורים לשרים, אבל תוספת היוקר שמשלמת באופן אוטומטי מדוע שחברי-הכנסת לא יקבלו אותה. נניח שהשרים אינם רוצים לקבל תוספת יוקר - מדוע שחברי-הכנסת לא יקבלו תוספת יוקר?

לגבי העמדת שכר חברי-הכנסת על 70% משכר

היסוד של שר במקום 60%: חבר-הכנסת הראל היקשה מדוע לא החלטנו על תוספת שכר בשנת 1965. כולם יכולים לומר לך שזה בגללי, כי כל אותם השנים שביקשו להעלות את שכרם של חברי-הכנסת טענתי שהדבר יפריע למערכת השכר. בשנת 1967 היתה החלטה לתת תוספת שכר של 5% לכל העובדים, אך הכנסת והממשלה הקפואו זאת. לא ביטלנו את ההחלטה, אך למעשה היא לא בוצעה עד היום. בשנת 1959 היה שכר חברי-הכנסת כשכר עובדי דחק, שכר היסוד של יושב-ראש הכנסת היה 350 ל"י וחבר-הכנסת בדר ואני גרסנו שיש להעלות את שכר יסוד חברי-הכנסת ל-70% משכר היסוד של שר. יש חלק גדול של חברי-הכנסת החי אך ורק על משכורתו כחבר-הכנסת ויש חלק גדול או קטן שמשכורתו כחבר-הכנסת משמשת לו דמי כיס. חברי-הכנסת החיים על משכורתם כחברי-הכנסת בלבד תוספת של 50 ל"י נטו למשכורתם היא תוספת גדולה וחשובה מאוד.

איננו הוגנים כלפי הפנסיונרים. זהו ציבור הפנסיונרים היחידי במדינה שלא חלה שום הטבה במשכורתם. אין פנסיונר במדינה ששיעור הפנסיה שלו לא עלה. יש לנו עשרות פנסיונרים שאין להם שום הכנסה ממקור אחר זולת משכורתם כחברי-הכנסת.

איננו מבקשים משכורת מוגזמת. כאשר אנו

מבקשים משכורת הנעה בין 38 ל-40 נקודות בדירוג המינהלי הציבור צריך להיות לטובתנו. איננו רוצים שחבר-הכנסת יחיה על רמת חיים מופרזת, אך שיקבל משכורת הדומה לאיזה דירוג מינהלי. לא קיבלתי את בירכתו של שר האוצר להעלאה זו ואף לא שאלתי לדעתו. המאמר שהתפרסם בעיתון

מ. ברעם:

היה לטובת חברי-הכנסת. יש אנשים עשירים במדינה הרוצים שחברי-הכנסת יהיו במצב נחות ואף לא יקבלו כלל משכורת. כאשר בנינו את בית ההסתדרות ההתקוממות נגד הקמת בית ההסתדרות היתה דוקא מצד העשירים ולא מאנשי המעברות. אנו חשבנו שאלה הבאים להסתדרות טוב שיכנסו לבית יפה ומוסק, כי ייתכן ואין להם בית טוב מזה.

המדובר הוא בתוספת של 10% בלבד. אם נביא בחשבון שהקפאנו את 5% שהיו מגיעים לנו במסגרת עיסקת החבילה - תוספת זו היא די סבירה ושקולה בעיני.

אני מבקש את הוועדה לאשר ההצעות שהעליתם ואני מבקש לגנוז את הרעיונות של הקמת ועדה מיוחדת לענייני שכר שלפחות עד שנת 1973-72 לא נדון בענייני שכר.

ש. גוברמן:

המשכורת בנויה משכר יסוד, תוספת משפחה ותוספת יוקר. חוק שכר חברי-הכנסת הסמיך את ועדת הכנסת לקבוע את שכרו של חבר-הכנסת לפי סעיף 2(א) האומר: "לכל חבר-הכנסת תשולם משכורת חודשית שתיקבע באחוזים ממשכורת היסוד של חברי הממשלה ותהא צמודה למשכורת זו על-פי אותם אחוזים." להוציא תוספת יוקר. ענין תוספת היוקר הוא גם לצורך חישוב מס הכנסה. אינני יודע מדוע חבר-הכנסת ברעם הזכיר את ענין תוספת היוקר, כי החוק בענין זה מאוד ברור. ועדת הכנסת צריכה לקבוע את שיעור שכר חברי-הכנסת באחוזים ממשכורת היסוד של חברי הממשלה.

לגבי תוספת משפחה: לפי סעיפים 3 ו-3א זאת היתה הקבלה לפי מה שניתן לעובדי מדינה. כיום נשתנה הדבר לגבי עובדי המדינה. יש רצון להמשיך בהקבלה למה שמשלמים לעובדי המדינה בענין זה. אם רוצים שחבר-הכנסת יקבל שכר תמורה בשביל ילדיו ואם רוצים שהתמורה הזאת תהיה שווה כמו לכלל עובדי המדינה, אז יש לקבוע אותו עיקרון לגבי האבחנה בין המינים. אין זה הגיוני שחברת-הכנסת שבעלה עובד מדינה תקבל תוספת משפחה נוסף לקצובה שיקבל בעלה עבור הילדים.

היו"ר י. ישעיהו: כיצד נוהגים כאשר שני בני הזוג הם עובדי מדינה?

ש. גוברמן: אחד מהם בלבד מקבל. לפי הנוסח המוצע זוהי הקבלה מלאה לעובדי המדינה, אבל אם יוותרו על ההקבלה לעובדי המדינה - כפי שמציעים חברי-הכנסת עופר ואנקוריון - אז הזוג יקבל פעמיים, גם חברת-הכנסת וגם בעלה אם הוא עובד מדינה.

היו"ר י. ישעיהו: אני מציע לדחות את ההצבעה בענין הקמת ועדת מיוחדת לטיפול בענין שכר חברי-הכנסת.

לפנינו שלוש הצעות: הצעת חבר-הכנסת הראל לדחות השנה את כל ההצעות; הצעת חבר-הכנסת עופר; והצעת ועדת המשנה לענין שכר חברי-הכנסת שהוגשה על-ידי חבר-הכנסת ברעם - יושב-ראש ועדת המשנה.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר-הכנסת הראל - 1
נגד הצעת חבר-הכנסת הראל - רוב

הוחלט: לדחות הצעתו של חבר-הכנסת הראל שהציע לדחות השנה את ההצעה להעלות שכרם של חברי-הכנסת.

היו"ר י. ישעיהו:

נעמיד להצבעה את כל ההצעה כדי
שדרכה לבדוק את הנושאים שהתעוררו גם
מבחינת הצעתו של חבר-הכנסת עופר וגם מבחינת האפליה הקיימת בין
חברות-הכנסת לחברי הכנסת בענין תוספת משפחה וכן לגבי גיל הילדים
שהם בגדר "בני משפחה" לצורך סעיף תוספת משפחה. היועצים המשפטיים
ינסחו סעיפים אלה וההצעה תונח על שולחן הכנסת.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה הנ"ל	-	רוב
נגד ההצעה הנ"ל	-	1

הוחלט:
היועצים המשפטיים ינסחו את ההצעה שהוגשה
על-ידי ועדת המשנה לענין שכר חברי-הכנסת
בהתאם לרוח הדברים שנשמע בוועדה.

היו"ר י. ישעיהו:

לפי בקשת החברים נצביע הצבעה מפורשת
לגבי העלאת שכר היסוד של חבר-הכנסת
ל-70% משכר היסוד של שר ותחילתה של החלטה יהיה מ-1.1.71.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה הנ"ל	-	רוב
נגד ההצעה הנ"ל	-	1

הוחלט:
בהתאם לסעיף 2 לחוק שכר חברי-הכנסת,
תש"ט-1949, שכר היסוד של חבר-הכנסת
יהיה 70% משכר היסוד של שר; תחילתה
של החלטה זו היא ביום ד' בטבת תשל"א -
1 בינואר 1971; ההודעה על החלטת ועדת
הכנסת שפורסמה בילקוט הפרסומים תש"ז,
עמ' 1919 תחוקן לפי זה.

היו"ר י. ישעיהו:

היועצים המשפטיים ינסחו את ההצעה
בשלמותה ונביחה על שולחן הכנסת.

הישיבה ננעלה בשעה 10.00.